

літературознавства артикулювали концептами “цілісності літературного твору”, “цілісності естетичного сприймання”, “системно організованої цілісності”. Сьогодні необхідно привернути увагу українських теоретиків літератури до можливого різновекторного обговорення проблеми, її методологічного відрефлексування, а не підміни теорії літератури як специфічного інструмента філологів, тому для дискусії учений запропонував такі проблемні питання, як філософія-антропологія культури; культурологія-естетика; місце антропології серед соціально-політичних наук і проблеми її викладання у вищих навчальних закладах (аналіз пропозицій К.Леві-Строса), антропологія і фольклористика тощо. У виступі *О.Астаф'єва* було порушено проблему створення сучасних підручників з теорії літератури, зокрема, зазначено, що неklasична картина світу і її категоріальний апарат у наших підручниках не репрезентовані, відтак відсутнє пояснення фундаментальної відмінності між літературою XIX і XX ст. — деактуалізація протиставлення буття і свідомості і висунення на передній план опозицій мова і реальність, текст і реальність. Доповідач висловив думку про те, що конфліктне існування у гуманітарній свідомості XX ст. класичної, неklasичної (релятивістської) й оновлено-klasичної (неокласичної) картини світу обов'язково знайде своє віддзеркалення в українських підручниках.

Розмаїття тем, підходів до їх трактування, дискусійність обговорюваних питань, безумовно, сприятимуть подальшому розвитку теорії літератури та ефективному викладанню її у вищій школі, а взаємообмін досвідом викладачів допоможе удосконаленню навчальних програм з теорії літератури, написанні підручників і посібників з цієї дисципліни.

Ніна Бернадська

СЛОБОЖАНЩИНА: ЛІТЕРАТУРНИЙ ВИМІР – VI

Всеукраїнська наукова конференція “Слобожанщина: літературний вимір” відбулася у Луганську 15 лютого 2008 р. Вона була організована Луганським національним педагогічним університетом імені Тараса Шевченка, Східним філіалом Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України, Луганською обласною організацією “Україна – Світ”. До початку роботи конференції було видано збірник наукових праць на пошану професора О.Галича з нагоди його 60-річчя.

На пленарному засіданні були заслухані такі доповіді: “Харківський період діяльності Інституту Тараса Шевченка: його вплив на розвиток літературознавства 1940-1950-х років” *О.Галича* (Луганськ), “Гончар і Большаков” *В.Галич* (Луганськ), “Рецепція міста у творчості Б.Тенети” *В.Дмитренко* (Луганськ), “Доля жінки в міському соціумі (повісті Галини Гордасевич)” *В.Фоменко* (Луганськ), “Функції міфологічних мотивів у романі І.Багряного “Сад Гетсиманський” *М.Сподарець* (Харків).

Під час роботи конференції з'ясувалися особливості літературного процесу та розвитку журналістики північно-східного регіону України. Така проблематика об'єднувала науковців з Дніпропетровського національного університету, Донецького національного університету, Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України, Запорізького національного університету, Краматорського економіко-гуманітарного інституту, Київського національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Львівського національного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Харківського національного університету імені В.Каразіна, Харківської державної академії культури, Донецького інституту туристичного бізнесу, Академії митної служби України, Кримського державного індустріально-педагогічного університету, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля, Східного філіалу Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, та була об'єктом тривалих і різноформатних дискусій.

На конференції працювали такі секції: “Дослідження літературного процесу північно-східного регіону України та прилеглих територій Російської Федерації”, “Дослідження творчості окремих письменників, пов'язаних із Слобожанщиною”, “Інтерпретація літературних творів”, “Журналістика і видавнича справа Сходу України”, у яких взяли участь 75 учасників. Були виголошені доповіді “Становлення пріоритетів Г.Квітки у зв'язку з культурно-мистецькими процесами кінця XVIII — початку XIX століття” *О. Борзенко* (Харків), “Символіка замовляння Ярославни “Слові о полку Ігоревім” *П.Білоуса* (Житомир), “Проблема тексту в тексті у творі Т.Каплунової “Мій Роман” *О.Бровко* (Луганськ), “Екзистенція людського життя в мемуарному творі П.Сороки “Бісер на долоні” *І.Бойцун* (Луганськ), “Критична рецепція творчості Е.Андіївської в доробку Ю.Лаврінена”

Т.Шестопалової (Київ), “Розвиток української науки й наукового книговидання першої третини ХХ ст. в оцінці С.Петлюри” *О.Кравченко* (Луганськ), “Міфологічність мовленнєвої свідомості українців та інтертекстуальність у текстах реклами” *І.Іванової* (Харків) та ін.

Наступна VII конференція відбудеться в лютому 2009 р.

Ірина Веретейченко

ДО 100-РІЧЧЯ ОЛЕКСИ ВЛИЗЬКА

17 лютого 2008 р. виповнилося 100 років від дня народження українського поета Олексі Влизька (1908-1934), одного з найяскравіших і найтрагічніших представників романтизму в українській поезії 1920-1930-х рр. Маже глухонімий поет мав феноменальне світобачення і жадобу до життя. Прийшовши в літературу в досить ранньому віці, у 26 років О.Влизько мав у своєму доробку понад 10 поетичних збірок. Невідомо, наскільки міг би реалізуватися творчий потенціал неординарного поета, якби він не став однією з перших жертв сталінізму в українській літературі. 1934 року Олексі Влизько був безпідставно звинувачений у приналежності до „контрреволюційної терористичної організації” і розстріляний разом з групою інших “ворогів народу”.

Черкащина гідно вшанувала ювілей талановитого юнака, доля якого тісно пов’язана з цією землею. Розпочалися урочистості на Шполянщині, де пройшло дитинство поета. У цих заходах взяли участь делегації з Києва та Черкас, у складі яких були письменники М.Слабошпицький, В.Шкляр, В.Клічак, С.Короненко, В.Поліщук, В.Коваленко. Знаковою подією стала презентація книжки О.Влизька “Поезії. Проза”, упорядкованої В.Поліщуком.

Наступний етап вшанування пам’яті письменника – науково-практичний семінар “Олексі Влизько в контексті українського літературного відродження 20-х років ХХ ст.”, організований кафедрою української літератури і компаративістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (19 лютого 2008 р.).

Студентський літературний театр університету (керівник – з. а. України Т.Власенко) виконав літературно-музичну композицію за творами О.Влизька “Хай кров кипить у грудях молодих”. Учасників семінару привітали проректор університету *А.Гусак* і заступник голови Шполянської райдержадміністрації *Т.Браганець*.

Вельми змістовною виявилася власне наукова частина семінару – доповіді літературознавців із Києва й Черкас. Виступили *В.Поліщук* (Черкаси) – “Олексі Влизько в літературній критиці 20-х – поч. 30-х років”, *Ю.Ковалів* (Київ) – “Поетичні пошуки Олексі Влизька”, *Л.Ромащенко* (Черкаси) – “Штрихи до осмислення поетичного світу Олексі Влизька”. У цих студіях дослідники намагалися осягнути специфіку художнього світосприйняття і світовідтворення О.Влизька, усунути неточності й оприлюднити нові факти біографічних відомостей митця. Особливу увагу викликало дослідження чл.-кор. НАН України *М.Сулими* (Київ) – “Ще одна сторінка літературної полеміки 20 – поч. 30-х років”. Доповідь наукового співробітника *Я.Цимбал* (Київ) – “Загадка канаркового юнака” була спрямована на виявлення інтертекстуальних зв’язків поезії О.Влизька. Безсумнівний інтерес і жваві дискусії викликали також доповіді *Л.Кавун* “Іронія в поезії Олексі Влизька”, *О.Сінченка* (Київ) – “Олексі Влизько і “Нова генерація”: теоретичні й художні виміри”, *І.Кошової* (Черкаси) – “Символіка і містика звукових компонентів творів Олексі Влизька”, *О.Вертипорох* (Черкаси) – “Імітація садовоангардизму та культ сили в поетичній творчості О.Влизька”. Зробила спробу психоаналітичного прочитання творчості поета *В.Коваленко* (Черкаси) в доповіді “Код нашого Влизька”, а *Л.Скорина* (Черкаси) означила і проаналізувала еволюцію кордоцентризму О.Влизька – “Інтерпретації образу серця в поезії Олексі Влизька”. До морської тематики в поезії звернулася *І.Ткалич* (Черкаси) в дослідженні “Мариністика О.Влизька”. Компаративні питання висвітлювалися в доповіді *Г.Синьоок* (Черкаси) “Олексі Влизько і Леонід Первомайський”. Мовностилістичні особливості творчості О.Влизька розглядалися в мовознавчих дослідженнях *М.Калька* (Черкаси) “Етноваріант культурного коду часу у дзеркалі поезії Олексі Влизька на тлі здобутків темпорального поетичного дискурсу”, *Л.Лонської* (Черкаси) “Особливості правописної системи Олексі Влизька (у контексті правопису 1920-1930-х років)”.

Хід семінару супроводжувався жвавою дискусією з приводу різних підходів трактування творчого феномену Олексі Влизька та літератури його доби, готується видання збірника наукових праць.

м. Черкаси

Інна Ткалич